

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 17. jul 2025.godine

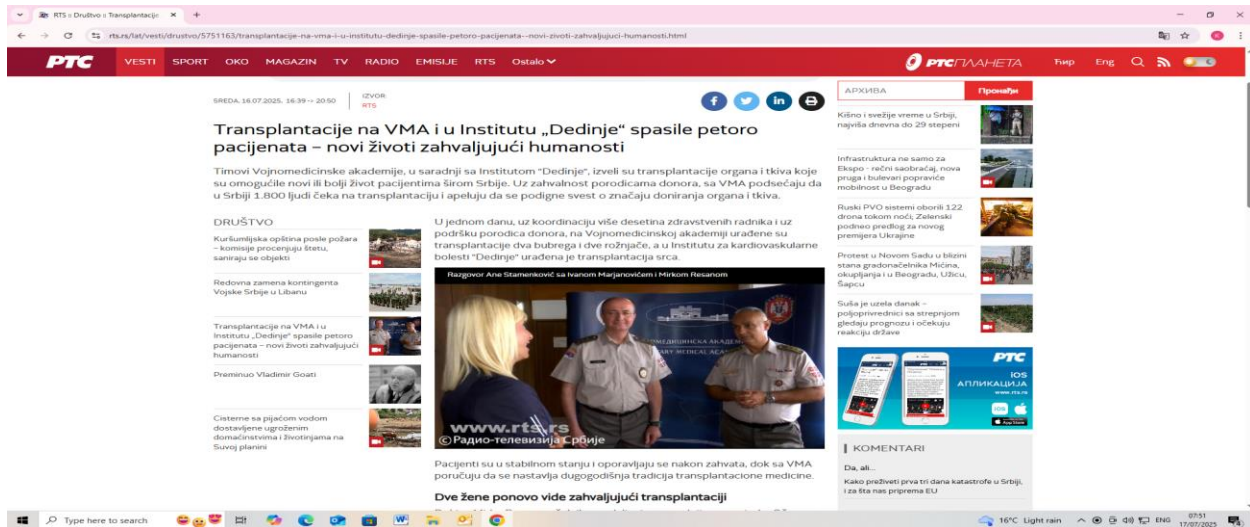
RTS- Transplantacije na VMA i u Institutu „Dedinje“ spasile petoro pacijenata – novi životi zahvaljujući humanosti

RTS- Podvig lekara – desetogodišnjoj devojčici u Beogradu ugrađena trajna mehanička potpora srca

NOVOSTI- VELIKI DAN ZA UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR U NIŠU
Oprema u službi života

DNEVNIK- RUMA I PEĆINCI NABAVILI KLIMA UREĐAJE ZA BOLNICU U SREMSKOJ MITROVICI Osim moralne obaveze, potreba i zadovoljstvo pomoći

POLITIKA- Suv kašalj, otežano disanje i zamor ukazuju na postojanje astme

Transplantacije na VMA i u Institutu „Dedinje“ spasile petoro pacijenata – novi životi zahvaljujući humanosti

Timovi Vojnomedicinske akademije, u saradnji sa Institutom "Dedinje", izveli su transplantacije organa i tkiva koje su omogućile novi ili bolji život pacijentima širom Srbije. Uz zahvalnost porodicama donora, sa VMA podsećaju da u Srbiji 1.800 ljudi čeka na transplantaciju i apeluju da se podigne svest o značaju doniranja organa i tkiva.

U jednom danu, uz koordinaciju više desetina zdravstvenih radnika i uz podršku porodica donora, na Vojnomedicinskoj akademiji urađene su transplantacije dva bubrega i dve rožnjače, a u Institutu za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" urađena je transplantacija srca.

Pacijenti su u stabilnom stanju i oporavljaju se nakon zahvata, dok sa VMA poručuju da se nastavlja dugogodišnja tradicija transplantacione medicine.

Dve žene ponovo vide zahvaljujući transplantaciji

Doktor Mirko Resan, načelnik na odeljenju za prednji segment oka Očne klinike VMA, izjavio je da su dve pacijentkinje nedavno uspešno operisane.

"Urađene su transplantacije rožnjače kod pacijentkinja sa uznapredovalom buloznom keratopatijom. Jedna pacijentkinja je vojni, a druga civilni osiguranik. Stanje je stabilno, a otpust kući se očekuje u ponedeljak", naveo je dr Resan.

On je istakao da su obe pacijentkinje dugo čekale na operaciju, a jedna od njih je imala i hitnu indikaciju, jer joj je i drugo oko bilo loše.

"Zahvaljujem se porodici donora, kao i svim kolegama – bez multidisciplinarnog pristupa, ovakav poduhvat nije moguć", istakao je doktor Resan.

Dijalizu zamenio novi bubreg – povratak normalnom životu

O stanju pacijenata kojima su transplantirani bubrezi govorio je dr Marjanović, vaskularni hirurg na VMA.

"Dijaliza je teška i iscrpljujuća, a transplantacija je često jedini način za produženje kvalitetnog života. Dva pacijenta – mladić iz okoline Beograda i žena iz Novog Pazara – dobili su novu šansu za normalan život", rekao je doktor Ivan Marjanović.

Transplantacije su urađene istog dana kada je obavljena eksplantacija organa. Organi su transplantirani istog popodneva, odnosno tokom noći.

"Zahvaljujem se celom timu od nefrologa i sestara, preko anesteziologa i urologa, do hirurga. To je suština našeg posla – timski rad koji karakteriše VMA", istakao je dr Marjanović.

VMA – tri decenije transplantacione tradicije

Prema rečima dr Marjanovića, Vojnomedicinska akademija u januaru naredne godine obeležava 30 godina od prve transplantacije bubrega. Do sada je urađeno više od 500 transplantacija, od čega 440 od živih, a 86 od kadaveričnih donora.

"Ove godine smo već uradili 10 transplantacija od živih donora i dve od preminulih, što nas čini vodećim centrom u regionu", naglašava doktor Marjanović.

Posebnu zahvalnost uputio je porodicama donora.

"Dati saglasnost za donaciju organa je čin duboke čovečnosti i ljubavi. Svako od nas u nekom trenutku može biti i primalac i davalac", poručio je dr Marjanović.

Srce za novi početak

Pored transplantacija na VMA, srce je transplantirano u Institutu za kardiovaskularne bolesti "Dedinje". I ovaj zahvat je uspešno obavljen, kao deo unapred koordinisane akcije uz saglasnost porodice preminulog donora.

Trenutno u Srbiji oko 1.800 građana – odraslih i dece – čeka na transplantaciju organa i tkiva, uključujući srce, jetru, bubrege i rožnjače.

Sa VMA apeluju da se podigne svest o značaju doniranja organa i tkiva, jer svaka donacija znači produžetak i kvalitet života za više ljudi.

Podvig lekara – desetogodišnjog devojčici u Beogradu ugrađena trajna mehanička potpora srca

Još jednim podvigom naših lekara, spasen je život desetogodišnje devojčice. U Institutu za majku i dete u Beogradu prvi put je ugrađena trajna mehanička potpora srca. Lekari Instituta za majku i dete i Instituta Dedinje devojčici koja boluje od dilatativne kardiomiopatije, u srce su ugradili pumpu koja menja funkciju leve komore. Dva dana posle operacije, njeno zdravstveno stanje je stabilno.

I posle teške i neizvesne borbe, na pitanje šta desetogodišnja Valentina najviše voli, i čemu se najviše raduje, odgovor njene majke ne iznenađuje. „Stiča i doktoricu Stašu, doktorica Staša joj je broj jedan“, rekla je Ivana Mlinarević iz Sokoca u Republici Srpskoj.

Još ne mogu da je obiđu, i izljube, videli su je kroz staklo Odeljenja intenzivne nege, kao i oko kamere našeg snimatelja, ali ono što je najvažnije, oporavak, dva dana posle intervencije, protiče dobro. A borba za život desetogodišnje Valentine iz Republike Srpske, bila je lavovska.

„Kada je hospitalizovana prvo u Sarajevu, odmah smo se čuli, dogovoren je transport, išao je helikopterom. U jednom trenutku je došlo do drastičnog pogoršanja, od trenutka kada je stavljena na aparat za mehaničku potporu plućima, na mehaničku ventilaciju, do trenutka, kada je stavljena na privremenu, a zatim na trajnu podršku cirkulacij. Ja sam bila sve vreme uključena, komunicirala sa Valentinom, i ono što treba da kažemo, ona je ekstubirana diše potpuno samostalno“, objasnila je dr Staša Krsić iz Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“.

„Aparat je smešten unutar tela, može sa njim godinama da funkcioniše, mi se nadamo da neće morati, da će u relativno skorijem roku dobiti svoje srce“, izjavio je dr Ivan Dizdarević iz istog instituta.

U timu – lekari Instituta za majku i dete i Instituta za kardiovaskularne bolesti Dedinje.

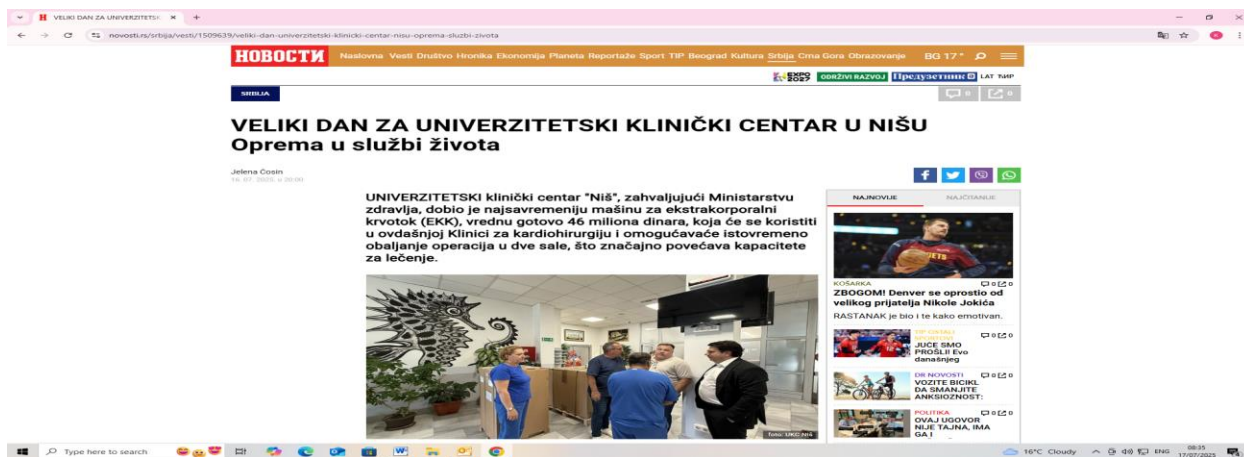
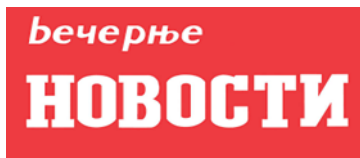
„Na poziv direktora, naša ekipa od pet lekara i troje tehničara se organizovala i došli smo ovde, poneli i deo materijala. Čast je biti deo tima, i deliti iskustvo", ističe dr Dragana Unić Stojanović, iz Instituta za kardiovaskularne bolesti Dedinje.

„Aparat potpuno menja funkciju leve komore, ono što je urađeno u dva tri dana pravi je dar sa neba, ali i dar cele ekipe, potpuno nova, odnosno reorganizacija službe. Tu su naše medicinske sestre, tehničari, anesteziolozi, kardiohirurzi, intenzivisti, velika grupa eksperata. Ovo je veliki korak za Institut za majku i dete, za Srbiju, ovo se nije radilo, male serije u inostranstvu", izjavio je prof. dr Vladislav Vukomanović, direktor Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić".

Reakcija zdravstvenih čelnika Srbije i Republike Srpske, uz organizaciju i koordinaciju zdravstvenih ustanova, bila je trenutna.

„I svedoci mo smo da danas u 21. veku naša zemlja može da uradi praktično, može da uradi sve što mogu da urade i najorganizovanije i najpremljenije zemlje na svetu, ni malo ne zaostajemo", kaže prof. dr Nebojša Tasić, pomoćnik ministra zdravlja.

„Mi smo od prvog dana ovde sa njima, oni su sa nama, sve informacije i najgore kad je bilo, oni su nas izveštavali. Tu je dragi naš osmeh doktorice Staše, profesor Vukomanović, hvala svima..." , rekao je Draženko Mlinarević, Valentinin tata.

VELIKI DAN ZA UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR U NIŠU Oprema u službi života

UNIVERZITETSKI klinički centar "Niš", zahvaljujući Ministarstvu zdravlja, dobio je najsavremeniju mašinu za ekstrakorporalni krvotok (EKK), vrednu gotovo 46 miliona dinara, koja će se koristiti u ovađšnjoj Klinici

za kardiohirurgiju i omogućavaće istovremeno obaljanje operacija u dve sale, što značajno povećava kapacitete za lečenje.

Ovo je druga ovakva mašina u UKC, a prva je nabavljena još 2010, odmah po svečanom otvaranju nove zgrade. Nova oprema omogućava istovremeno izvođenje kardiohirurških operacija u dve sale, čime se značajno povećavaju kapaciteti i efikasnost centra.

Posebno je važno i što će ubuduće ovde moći da budu zbrinuti i pacijenti sa disekcijom grudne aorte - jednim od najtežih i najhitnijih stanja u kardiohirurgiji - koji su dosad hitno transportovani u Beograd.

- Zahvaljujući velikom razumevanju države, dobili smo najsavremeniju opremu koja je u službi života i dragocena je za sve pacijente iz regiona - istakao je direktor UKC "Niš", prof. dr Zoran Perišić, napominjući da je ovo deo šire strategije modernizacije zdravstvenog sistema, sa posebnim fokusom na tercijarne ustanove koje leče najteže slučajeve.

Pomenuti EKK, inače, star je nešto više od godine i trenutno je među tehnološki najnaprednijima u Evropi. Dopremljen je u tri transportne kutije, a sklapanje je trajalo čak 12 sati. Inače, sredstva za kupovinu obezbeđena su u februaru, a onda je javna nabavka realizovana u rekordnom roku.

ДНЕВНИК

The screenshot shows the website of 'Dnevnik' with a news article titled 'RUMA I PEĆINCI NABAVILI KLIMA UREĐAJE ZA BOLNICU U SREMSKOJ MITROVICI Osim moralne obaveze, potreba i zadovoljstvo pomoći'. The article includes a photo of a white van and several people standing in front of a building. The website layout includes a navigation bar, a search bar, and a weather forecast for Novi Sad.

VREMENSKA PROGNOZA	
TRENTUTNO	
Novi Sad	19°C
2h	19°C
5h	18°C
8h	18°C
11h	17°C
14h	17°C
17h	17°C

RUMA I PEĆINCI NABAVILI KLIMA UREĐAJE ZA BOLNICU U SREMSKOJ MITROVICI Osim moralne obaveze, potreba i zadovoljstvo pomoći

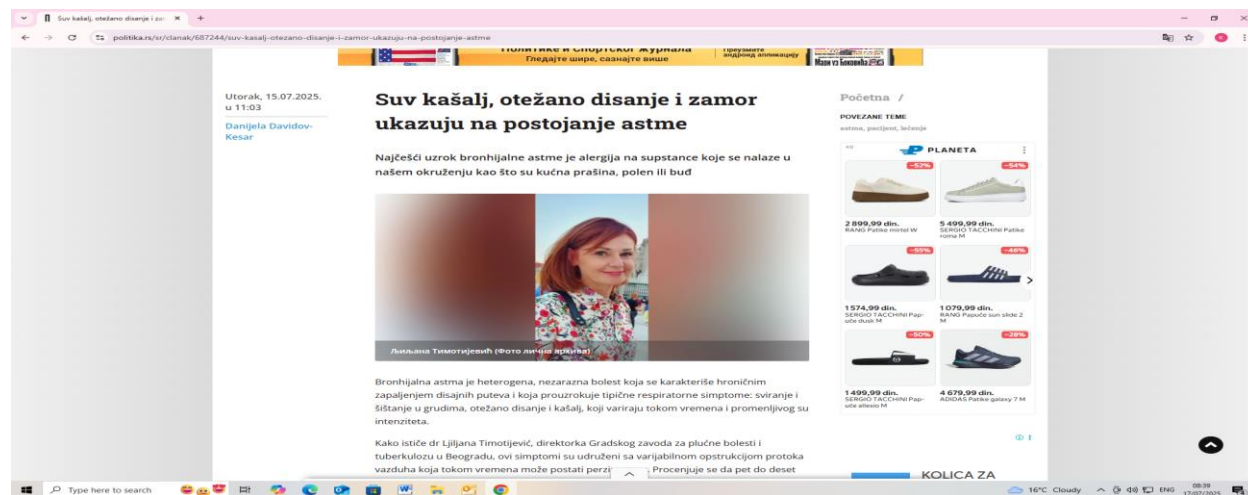
Deset klima uređaja nabavila je Opština Ruma, a tri Opština Pećinci za Opštu bolnicu u Sremskoj Mitrovici.

-Uvek smo tu da pomognemo našoj bolnici. Ovde se leče pacijenti iz celog Srema i naša je, ne samo moralna obaveza, već i potreba i zadovoljstvo da pomognemo rad bolnice - rekao je predajući uređaje predsednik opštine Pećinci Siniša Đokić.

Na vrednoj donaciji zahvalio je v.d. direktora mitrovačke ustanove dr Vojislav Mirnić, istakavši da jedinoj regionalnoj zdravstvenoj ustanovi u Sremu ovakve vrste pomoći mnogo znače.

Uređaji će biti raspoređeni na odeljenja na višim spratovima i ambulante.

ПОЛИТИКА

Suv kašalj, otežano disanje i zamor ukazuju na postojanje astme

Najčešći uzrok bronhijalne astme je alergija na supstance koje se nalaze u našem okruženju kao što su kućna prašina, polen ili buđ

Bronhijalna astma je heterogena, nezarazna bolest koja se karakteriše hroničnim zapaljenjem disajnih puteva i koja prouzrokuje tipične respiratorne simptome: sviranje i šištanje u grudima, otežano disanje i kašalj, koji variraju tokom vremena i promenljivog su intenziteta.

Kako ističe dr Ljiljana Timotijević, direktorka Gradskog zavoda za plućne bolesti i tuberkulozu u Beogradu, ovi simptomi su udruženi sa varijabilnom opstrukcijom protoka vazduha koja tokom vremena može postati perzistentna. Procenjuje se da pet do deset odsto globalne populacije živi sa ovom bolešću.

– Najčešći uzrok bronhijalne astme je alergija na supstance koje se nalaze u našem okruženju, kao što su kućna prašina, polen ili buđ. Iako nije uvek jasno zbog čega dolazi do trajnog zapaljenja i preosetljivosti disajnih puteva, zna se da određene osobe imaju genetsku predispoziciju, atopiju, za razvoj bolesti. Ipak, nisu svi oblici astme alergijski, niti sve alergije dovode do astme. Poznato je da neki lekovi, kao acetilsalicilna kiselina, aspirin, mogu izazvati akutni napad astme. Porast atmosferskog zagađenja i loši klimatski uslovi, kao i udisanje duvanskog dima pogoršavaju nealergijsku astmu. Profesionalni faktori koji izazivaju astmu su brojni i sreću se u različitim proizvodnim granama, na primer metala, obrada drveta, plastičnih masa, biljnih prerađevina... Astma izazvana fizičkim naporom se češće javlja tokom trčanja nego plivanja – istakla je dr Timotijević.

Astma se često prvi put javlja u detinjstvu, češće kod dečaka. Atopija i alergije u porodici su najveći faktor rizika za razvoj bolesti.

Nealergijska, profesionalna astma izazvana lekovima ili fizičkim naporom se javlja u kasnijoj životnoj dobi. Takođe, astme koje nisu prepoznate i adekvatno lečene u ranom detinjstvu mogu se javljati u zrelim godinama.

– Dijagnoza se postavlja na osnovu detaljnog razgovara sa pacijentom, kliničkog pregleda pluća sa karakterističnim nalazom, kao i testova plućne funkcije. Najpre se radi spirometrija kojom se meri protok vazduha i kapacitet pluća, kao i praćenje promena parametara plućne funkcije nakon primene bronhodilatatora. Cilj lečenja astme jeste uklanjanje simptoma i uspostavljanje normalne funkcije pluća, kao i smanjenje rizika od pojave teških napada – navodi naša sagovornica.

Ona ističe da lečenje treba bolesniku da omogući normalan život, uključujući i sportske aktivnosti.

– Savremena terapija se bazira na lekovima koji se inhaliraju, takozvane pumpice. Kontrolu zapaljenske, inflamatorne reakcije u disajnim putevima postizemo primenom inhalacionih kortikosteroida. U zavisnosti od težine simptoma, u terapijski režim se uključuju bronhodilatatori, lekovi protiv upale, a biološka terapija kod težih oblika. Pulmolog, osim odabira leka (molekula), mora da izabere najprikladniji uređaj za pacijenta uzimajući u obzir fizičke probleme i veštine pacijenta, da proveri tehniku korišćenja inhalera u svakoj prilici, i ukoliko je potrebno da koriguje greške. Pored farmakološke terapije, potrebna je primena i nefarmakoloških preventivnih mera koje se sastoje u eliminaciji faktora koji pogoršavaju oboljenje, a to su pušenje cigareta, boravak u prašnjavim, vlažnim prostorijama, infekcije, stres. Vežbe disanja i respiratorna rehabilitacija imaju sve veći značaj kod ovih pacijenata – naglašava dr Timotijević.

Simptomi oboljenja su varijabilni, mogu biti izraženiji noću, ili neposredno pre buđenja, u određenim godišnjim dobima, pri izlaganju fizičkom naporu, kontaktu sa alergenima ili u stresnim situacijama. Najčešće se pacijenti žale na uporan, suv kašalj, intenzivniji tokom sna, otežano disanje, sviranje ili pištanje u grudima, osećaj zamora i slabiju toleranciju napora.

– Pacijentima sa blažim oblikom astme primenjujemo terapiju po potrebi, dok oni koji imaju umerenu ili težu formu bolesti zahtevaju svakodnevnu primenu preporučenih terapijskih protokola. Ukoliko izostane saradnja pacijenta, zapaljenska reakcija u disajnim putevima može ugroziti sposobnost disanja, svakodnevnu aktivnost i, mada retko, dovesti do teških komplikacija, pa čak i smrtnog ishoda. Redovna i dosledna svakodnevna terapija, uz izbegavanje poznatih „okidača“ pogoršanja bolesti je važna. To samim tim podrazumeva i minimiziranje tegoba, ili njihovo potpuno odsustvo, što znači i život bez tegoba – zaključila je dr Timotijević.